

Verilen soruların cevaplarını altındaki boş alanlara yazınız.

1. (SB.6.2.3.) Dandanakan Savaşı, 23 Mayıs 1040 tarihinde Horasan bölgesindeki Merv ve Serah arasında bulunan Dandanakan'da gerçekleşmiştir. Bu savaş ile yeni bir Türk-İslam Devleti ortaya çıkarken diğer bir Türk-İslam Devleti ise güç kaybederek yıkılış sürecine girmiştir. **Hakkında bilgiler verilen Dandanakan savaşı kimler arasında gerçekleşmiştir? Yazınız. (10 puan)**

2. (SB.6.2.4) Aşağıda bazı savaşların açıklamaları verilmiştir. Altına hangi savaş olduğunu yazınız. (10 puan)

Selçuklular ile Bizanslıların ilk kez karşı karşıya geldiği bu savaşta Bizans ordusu mağlup edildi. Böylece Türkler Anadolu'ya girmek için önemli bir adım attı.

Selçuklular Bizans'ı yenilgiye uğrattı. Böylece Anadolu'nun kapıları Türklere açılmış oldu. Bu savaşın sonra Anadolu'nun Türkleşme süreci hızlandı.

3. (SB.6.2.4.) Aşağıda Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Bu bilgilerin hangi Türk beyliğine ait olduğunu boşluğa yazarak belirtiniz. (10 puan)

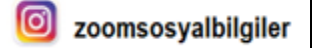
Erzurum çevresinde kuruldu. Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliğidir. Haçlılar ve Gürcülere karşı mücadele etmiştir. Mama Hatun Külliyesi ve Erzurum Kale Camisi onlardan kalan eserlerdir.

Sivas, Tokat ve Niksar çevresinde kuruldu. Haçlı seferlerine karşı savaşarak Anadolu'nun Türk yurdu olarak kalmasına katkı sağladılar. Yağlıbasan Medresesi bu beylik döneminde yapıldı.

Erzincan ve çevresinde kuruldu. Gürcüler ve Rumlarla karşı mücadele ettiler. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası bu dönemden günümüze kalan en önemli eserdir.

Güneydoğu Anadolu'da kuruldu. Haçlılarla mücadele ederek Anadolu'yu korudular. Hasankeyf, Mardin ve Harput kollarına ayrıldılar. Malabadi Köprüsü ve Mardin Hatuniye Medresesi onlara aittir.

İzmir ve çevresinde kurulmuştur. Donanma kurarak Bizans ve Haçlılara karşı mücadele etmiştir. Beyliği kuran kişi ilk deniz komutanı olan Türk beyi olarak kabul edilmektedir.

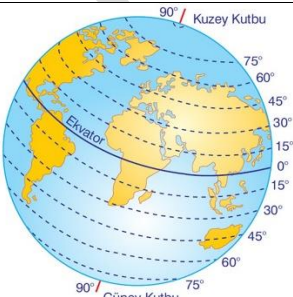

4. (SB.6.2.5.) İpek Yolu, Çin'in Şian şehriden başlayıp Avrupa'ya kadar giden dünyaca ünlü bir ticaret yoludur. Bu ticaret yolu üzerinde ulaşım kervanlarla sağlanmıştır. İpek Yolu üzerinde başta ipek olmak üzere kâğıt, porselen, baharat gibi ürünlerin ticareti yapılırdı. Türkiye Selçuklu Devleti Anadolu'ya hâkim olduğu dönemde ticareti geliştirmek için çeşitli yerlere kervansaraylar yaptı. Kervansaraylarda üç gün konaklamak ücretsizdir. İnsanlara konaklama, dinlenme ve beslenme için hizmet verilmektedir. İpek Yolu, geçmiş dönemde kurulan devletler için önemli bir ekonomik gelir kaynağıydı. Bu sayede zenginleşen devletler vardı. Bu yüzden siyasi mücadelelere sahne oldu. Tarihte kurulan birçok Türk devleti, İpek Yolu için diğer devletlerle mücadele etti. İpek Yolu sayesinde Doğu ile Batı kültürü arasında etkileşim oldu. İnsanlar ticaret yaparken kendi kültürlerini de başka yerlere taşıdılar. Gittikleri yerlerde gördükleri kültürel özellikleri ise kendi ülkelerine getirdiler. Coğrafi Keşiflerin yapılmasından sonra bu ticaret yolu önemini kaybetti.

Bu metinden hareketle İpek Yolu ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız. (10 puan)

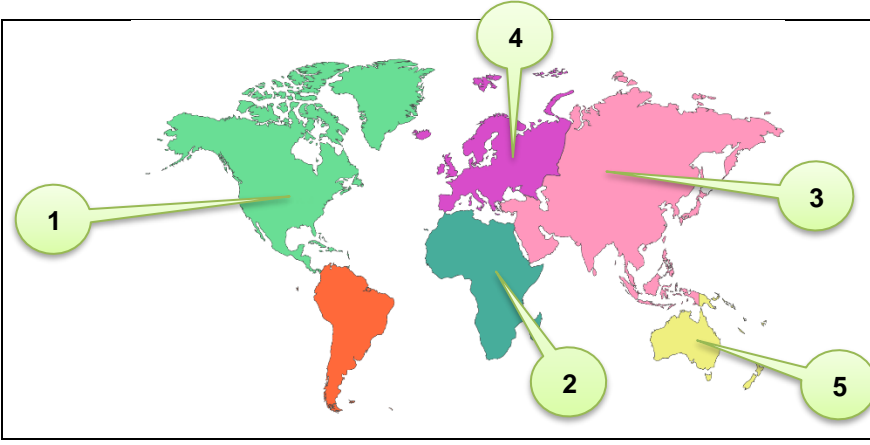
- İpek Yolu'nun başladığı yer neresidir? → .....
- İpek Yolu'nu kullananlar nerede konaklamıştır? → .....
- Devletler neden İpek Yolu'na sahip olmak istemişlerdir? → .....
- İpek Yolu hangi gelişme ile önemini kaybetmiştir? → .....

5. (SB.6.3.1.) Aşağıda paraleller ile ilgili sorular verilmiştir. Bu soruları cevaplayınız. (10 puan)

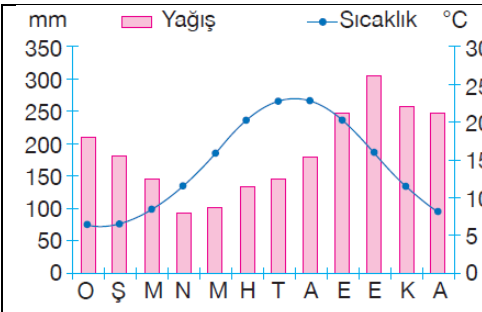
- Hangi yönde uzanırlar?
- Başlangıç paraleli nedir?
- Dünyada kaç tane paralel vardır?
- Aralarındaki mesafe kaç km'dir?
- Boy uzunluklarındaki değişim nasıldır?

6. (SB.6.3.1) Aşağıda Dünya kıtalar haritası verilmiştir. Numaralandırılan kıtaların isimlerini önüne yazınız. (10 puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

7. (SB.6.3.2) Aşağıda Rize'ye ait sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir. Grafikle ilgili soruları cevaplayınız. (10 puan)

- En sıcak aylar?
- En soğuk aylar?
- Yağışın en az olduğu ay?
- Yağışın en fazla olduğu ay?

zoomsosyalbilgiler

8. (SB.6.3.2) Aşağıdaki haritada numaralandırılan yerlerde hangi iklimlerin görüldüğünü yazınız (10 puan)

9. (SB.6.3.3) Ülkemizde nüfusun dağılışını etkileyen beşeri faktörlerden 5 tanesini maddeler hâlinde yazınız. (10 puan)

10. (SB.6.3.3.) Aşağıda verilen yerlerden hangilerinin nüfusu az hangilerinin nüfusu çok yerlere ait olduğunu önündeki harfleri ilgili kutucuğun içine yazarak belirtiniz. (10 puan)

- a. Tarihi eserlerin fazla olduğu yerler
- b. Yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu yerler
- c. Kuraklık şiddetinin yüksek olduğu yerler
- d. İklimin ılıman olduğu yerler
- e. İş olanaklarının fazla olduğu yerler

Nüfusu az

Nüfusu çok

BAŞARILAR DİLERİM.
Fatih UĞURLU
Sosyal bilgiler Öğretmeni